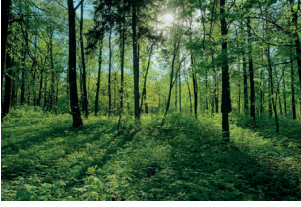

ETKİNLİK CEVAPLAR

FAZ 01

1. ETKİNLİK 01

Aşağıdaki resimlerde yer alan unsurların doğal unsur mu veya beşeri unsur mu olduğunu alt kısmına yazınız.

a) Doğal Unsur

b) Beşeri Unsur

c) Beşeri Unsur

d) Doğal Unsur

2. ETKİNLİK 02

Aşağıdaki örneklerde verilen olayları doğanın insana etkisi veya insanın doğaya etkisi şeklinde örnekteki gibi karşısındaki kutucuklara işaretleyiniz.

		Doğanın insana etkisi	İnsanın doğaya etkisi
a	Fabrikalardan çıkan gazların atmosferi kirlenmesi	☐	☒
b	Kurak iklimlerde evlerin kerpiçten yapılması	☒	☐
c	Dağlık ve bol yağışlı iklimlerde dağınık yerleşmelerin görülmesi	☒	☐
d	Kıyıların doldurularak denizden toprak kazanılması	☐	☒
e	Ekvatorial bölgede nem ve sıcaklık fazla olduğu için insanların yüksek yerleri yerleşim alanı olarak seçmesi	☒	☐

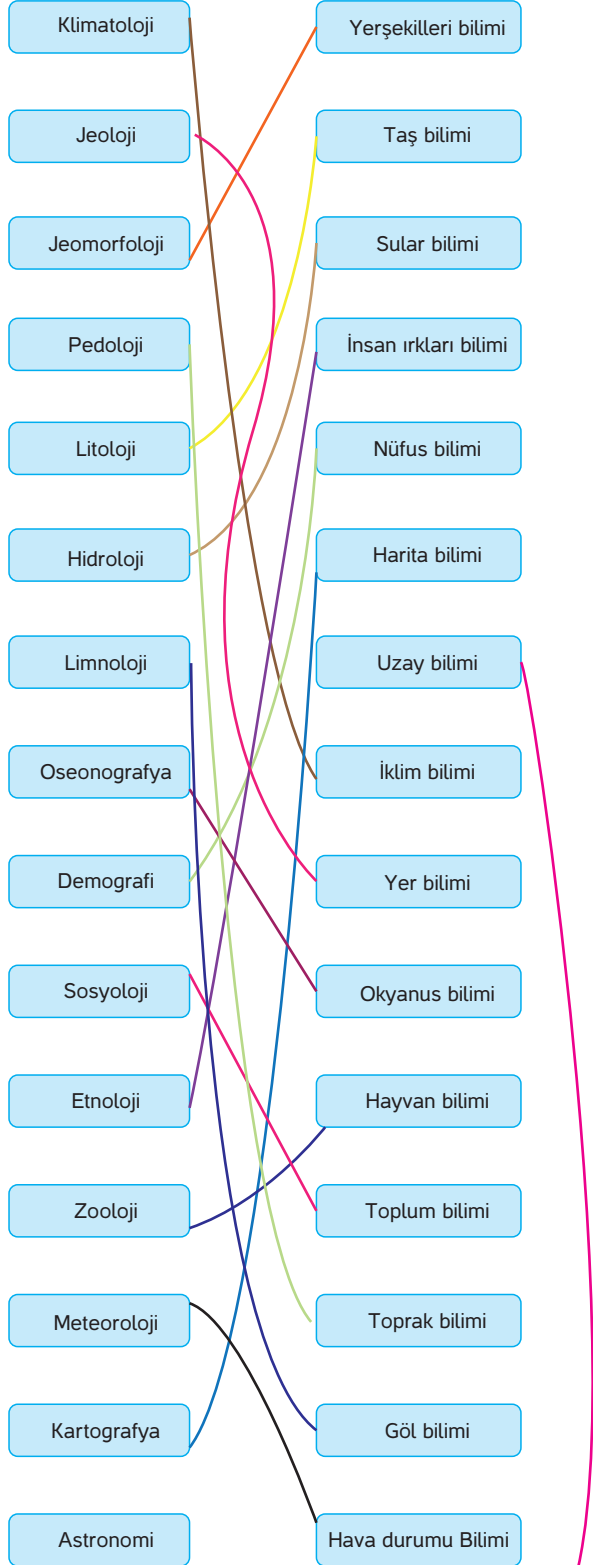
3. ETKİNLİK 03

Aşağıdaki cümleleri doğru - yanlış olarak değerlendiriniz.

- a. Doğayı oluşturan muhteşem dörtlü arasında mükemmel bir dayanışma ve denge vardır.
Doğru Yanlış
- b. Teknoloji ve uygarlık seviyesi ilerledikçe insanların doğal çevreye bağımlılığı artar.
Doğru Yanlış
- c. Dağlar, taşlar, vadiler, deprem, volkanizma gibi olaylar litosfer üzerinde oluşur.
Doğru Yanlış
- d. İlk yerleşmelerin akarsu kenarlarında kurulması beşeri unsurların doğal unsurlara etkisine örnektir.
Doğru Yanlış
- e. Deprem bölgelerinden insanların göç etmesini karşılıklı ilgi ilkesi açıklar.
Doğru Yanlış
- f. Litosfer, taş küre üzerinde yapılan tarımsal etkinlikleri inceler
Doğru Yanlış
- g. İç Anadolu Bölgesi'nde konutların yapı malzemesi olarak ahşap tercih edilir.
Doğru Yanlış
- h. Genel olarak insanın doğal çevreye etkisi olumsuzdur.
Doğru Yanlış
- i. Piri Reis, Katip Çelebi ve Evliya Çelebi Yeni Çağ'da coğrafyanın gelişimine katkı sağlamıştır.
Doğru Yanlış
- k. İbni Haldun ve Ulug Bey İlk Çağ'da yaşamış Müslüman coğrafyacılarıdır.
Doğru Yanlış
- l. Doğal ve beşeri süreçlerin kendi içlerindeki iletişimi ve değişimini anlamak için coğrafya öğreniriz.
Doğru Yanlış

4. ETKİNLİK 04

Aşağıda verilen kavramları örnekte olduğu gibi eşleştiriniz.

5. Herodot - İlk Çağ, Mesudi - Orta Çağ, Bartelmi Diaz - Yeni Çağ, Alexander Von Humboldt - Yakın Çağ, Piri Reis - Yeni Çağ, İbni Batuta - Orta Çağ, Aristo - İlk Çağ, Carl Ritter - Yakın Çağ, Uluğ Bey - Orta Çağ

6. Test 01

1-E

FAZ 02

1. ETKİNLİK 01

Yer kürenin kendine özgü olan kutuplardan basık Ekvator'dan şişkince olmasından kaynaklanmaktadır.

2. ETKİNLİK 02

- Yerel saat farkları ortaya çıkar
- Gece gündüz meydana gelir.
- Coğrafi yönler belirir.
- Güneş ışınlarının gün içindeki geliş açısı değişir.

3. ETKİNLİK 03

Dünyanın kendi eksenini etrafındaki dönüşüdür.

4. ETKİNLİK 04

Çizgisel hız ekvatorlardan kutuplara doğru azalmaktadır. Bu nedenle;

5. ETKİNLİK 05

- Doğuda saat ileridir.
- Doğuda güneş erken doğar.
- Sürekli rüzgarlar Kuzey Yarım Küre'de sağa, Güney Yarım Küre'de sola sapar.
- Yer çekimi kutuplarda fazladır.
- Ekvator çevresi kutup çevresinden daha uzundur.
- Kutuplar yerin merkezine daha yakındır.

6. a : V, b: 1, c: V, d: I

7. ETKİNLİK 07

Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün

ETKİNLİK CEVAPLAR

8. ETKİNLİK 08

Bir yılın süresi yaklaşık 365 gün 6 saattir. Bu 6 saatlik zaman, dört yılda bir 24 saat yani 1 gün yapar. Dört yılda bir, 1 yılın süresi 366 gün olur ve bu duruma da artık yıl denir. Bu 1 günlük sürede şubat ayına verilir ve dört yılda bir şubat 29 gün çeker.

9. ETKİNLİK 08

✓ Aşağıdaki etkinliği uygun şekilde işaretleyiniz.

		Geoid şekli	Küresel şekil	Günlük hareket	Eksen eğikliği	Yörüngenin elips olması
1.	Ekvator yarıçapının kutuplar yarıçapından uzun olması	✓	☐	☐	☐	☐
2.	Ekvator dan kutuplara sıcaklığın azalması	☐	✓	☐	☐	☐
3.	Çizgisel hızın değişmesi	☐	✓	☐	☐	☐
4.	Doğu ve batı yönlerinin oluşması	☐	☐	✓	☐	☐
5.	Dünyanın yörüngedeki hızının değişmesi	☐	☐	☐	☐	✓
6.	Yıllık sıcaklık farkının oluşması	☐	☐	☐	✓	☐
7.	Yerçekiminin kutuplarda fazla olması	✓	☐	☐	☐	☐
8.	Haritalardaki bozulmalar	☐	✓	☐	☐	☐
9.	Meltem rüzgarlarının oluşması	☐	☐	✓	☐	☐
10.	Gece gündüz süresinin değişmesi	☐	☐	☐	✓	☐
11.	Paralel boylarının kısalması	☐	✓	☐	☐	☐
12.	Güneş ışınlarının geliş açısının değişmesi	☐	✓	✓	✓	☐
13.	Kutup yıldızının görünüm açısının değişmesi	☐	✓	☐	☐	☐
14.	Sürekli rüzgarlarda sapmalar	☐	☐	✓	☐	☐
15.	Günlük sıcaklık farkının oluşması	☐	☐	✓	☐	☐
16.	Kutuplarda sıcaklığın az olması	☐	✓	☐	☐	☐
17.	Gece - gündüzün ardalanması	☐	☐	✓	☐	☐
18.	Mevsim sürelerinin farklı olması	☐	☐	☐	☐	✓
19.	Aydınlanma çemberinin yer değiştirmesi	☐	☐	☐	✓	☐
20.	Dinamik basınç kuşaklarının oluşması	☐	☐	✓	☐	☐
21.	Gölge boylarının değişmesi	☐	✓	✓	✓	☐
22.	Güneşin doğuş - batış sürelerinin değişimi	☐	☐	☐	✓	☐
23.	Fiziksel (Mekanik) çözünmenin gerçekleşmesi	☐	☐	✓	☐	☐
24.	Muson rüzgarlarının oluşumu	☐	☐	☐	✓	☐
25.	Şubat ayının 28 gün olması	☐	☐	☐	☐	✓
26.	Matematik iklim kuşaklarının oluşumu	☐	☐	☐	✓	☐
27.	Eylül ekinoksunun iki gün gecikmesi	☐	☐	☐	☐	✓
28.	Meridyen aralıklarının eşit olmaması	☐	✓	☐	☐	☐
29.	0 ve 90 enlemlerinde termik basınçların oluşması	☐	✓	☐	☐	☐
30.	Okyanus akıntılarının halkalar oluşturması	☐	☐	✓	☐	☐

10. ETKİNLİK 09

Cevap D

FAZ 03

1. ETKİNLİK 01
  - a K.Y.K de güneş ışınlarının en son dik geldiği yer.
23° 27' enleminde yer alan Yengeç Dönencesi
  - b 21 Haziranda 24 saat gündüzün yaşandığı yer.
Kuzey Kutup dairesi
  - c 21 Aralıkta gölge boyunun oluşmadığı yer.
Güney Yarımkürede yer alan Oğlak Dönencesi
  - d Gece – gündüz süresinin yıl boyunca eşit olduğu yer.
Ekvator da yıl boyunca gece - gündüz süreleri eşittir.

2. ETKİNLİK 02

En uzun gündüz = 21 Haziran
En uzun gece = 21 Aralık

3. ETKİNLİK 03

En uzak olduğu tarih = 4 Temmuz (Günöte)
En yakın olduğu tarih = 3 Ocak (Günberi)

4. ETKİNLİK 04

23 Eylül 6 aylık gece başlangıcıdır.
21 Mart 6 aylık gündüz başlangıcıdır.

5. ETKİNLİK 05

21 Aralık

6. ETKİNLİK 06

Kuzey yarım küre = Yengeç Dönencesi 23° 27' K enleminde yer alır.
Güney yarımküre = Oğlak Dönencesi 23° 27' G enleminde yer alır.
7. ETKİNLİK 07

Yaz mevsimi daha uzun sürmektedir.
8. ETKİNLİK 08

Cevap B
9. ETKİNLİK 09

Cevap C
10. ETKİNLİK 10

Cevap E
11. ETKİNLİK 11

Cevap D

FAZ 04

1. ETKİNLİK 01

Aşağıdaki boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

a.	Bir yerin Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden ifadesine Enlem denir.
b.	Doğuda yerel saat ileri dir.
c.	Güneş doğuda erken doğar, batıda geç doğar, geç batar.
d.	Bir yerin Ekvator'a ve Başlangıç Meridyenine göre konumuna matematik konum denir.
e.	Denizlerin tuzluluk oranının Ekvator'dan kutuplara doğru azalması Enlemin sonucudur.
f.	Bir bölgenin Matematik ve özel konum özellikleri Coğrafi konumu verir.

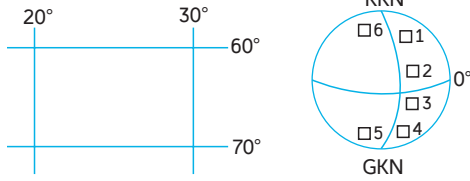
ETKİNLİK CEVAPLAR

2. ETKİNLİK 02

Aşağıdaki ifadelerden doğru olanı "D" yanlış olanı "Y" olarak işaretleyiniz.

		Doğru	Yanlış
a.	Paralellerin çevre uzunlukları her yerde aynıdır.	☐	☒
b.	Meridyenler arası zaman farkı her yerde aynıdır.	☒	☐
c.	Bir yerin gün içerisinde Güneş'e göre konumuna yerel saat denir.	☒	☐
d.	Meridyenlerin çevre uzunlukları birbirine eşittir.	☒	☐
e.	Karadeniz'in tuzluluk oranı Akdeniz'den daha fazladır.	☐	☒
f.	Paraleller kutuplarda nokta şeklini alır.	☒	☐

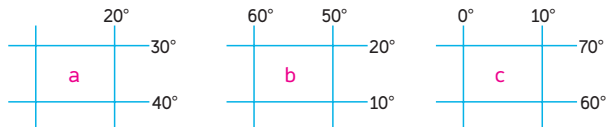
3. ETKİNLİK 03

Yukarıda koordinatları verilen yer, küre üzerinde 4 nolu yerdedir.

4. ETKİNLİK 04

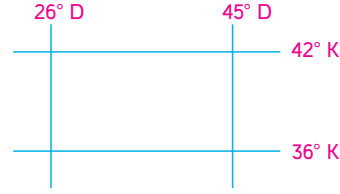
Aşağıdaki koordinatları verilen yerleri iz düşüm alanlarına göre büyükten küçüğe doğru sıralayınız.

b > a > c

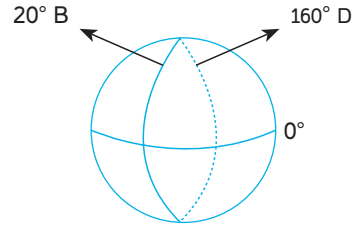
5. ETKİNLİK 05

Türkiye'nin koordinatlarını yazınız.

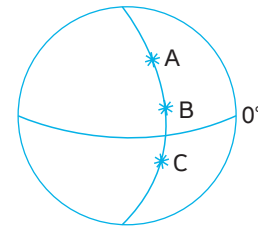

6. ETKİNLİK 06

Verilen meridyenin anti meridyenini yazınız.

7. ETKİNLİK 07

Şekilde verilen A - B - C noktalarında yıl boyu ortak özellikleri yazınız;

1. Yerel saatleri aynıdır.
2. Uluslararası saat dilimleri aynıdır.

Sadece ekinokslarda ortak özelliğini yazınız.

1. Güneşin doğuş ve batış saatleri aynıdır.

8. ETKİNLİK 02

Aşağıdaki boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

- Başlangıç paraleli (0°) ve en büyük paralel **Ekvator** dur.
- 180** doğu **180** batıda olmak üzere toplam **360** meridyen vardır.
- 90** kuzey **90** güneyde olmak üzere toplam **180** paralel vardır.
- Paralellerin** boyu eşit değilken **meridyenlerin** boyu eşittir.
- Paraleller** arası mesafe eşitken **meridyenler** arası mesafe **kutuplara** doğru daralır.

9. Test 09

1-D

FAZ 05

1. ETKİNLİK 01

- II nolu yer daha doğudadır.
- III nolu yerde güneş daha geç doğmuştur.
- I nolu yerde saat 12:00 dir.
- II nolu yerde saat **14:00** dir.
- III nolu yerde saat **09:00** dir.
- II ile III nolu yer arasında **6** saatlik fark vardır.

2. ETKİNLİK 02

Y: **17:00**

Z: **12:00**

L: **11:00**

3. ETKİNLİK 03

10° Doğu meridyeni ile 10° Batı meridyeni arasında kaç dakikalık zaman farkı vardır?

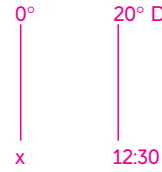
Bu durumda meridyen değerleri toplanarak işlem yapılır.

$10^\circ D + 10^\circ B = 20$ meridyen bulunur.

$4 \times 20 = 80$ dakikalık zaman farkı bulunur.

4. ETKİNLİK 04

20° Doğu meridyeninde yerel saat 12:30 iken 0° Başlangıç Meridyeninde yerel saat kaç olur?

$20 \times 4 = 80$ dakikalık zaman farkı vardır.

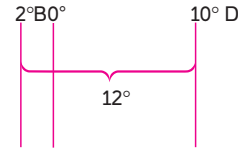
Başlangıç Meridyeni'nin saati daha geride olacağından 12:30'dan 80 dakikayı çıkarırız.

$$\begin{array}{r} 12:30 \\ -01:20 \\ \hline 11:10 \text{ olur.} \end{array}$$

5. ETKİNLİK 05

Aralarında 48 dk zaman farkı bulunan iki yerden daha doğuda olan yer 10° Doğu meridyeninde ise diğer yerin boylam derecesi nedir?

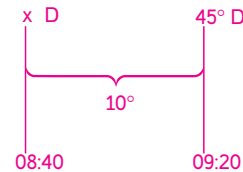
$48/4 = 12^\circ$ Aralarında **12** boylam farkı bulunmaktadır.

Buna göre diğeri **2° Batı** boylamındadır.

6. ETKİNLİK 06

45° Doğu meridyeninde yerel saat 09:20 iken yerel saatin 08:40 olduğu yerin meridyen derecesi nedir?

$$\begin{array}{r} 09:20 \\ -08:40 \\ \hline 00:40 \text{ dakika zaman farkı vardır} \end{array}$$

$40 / 4 = 10$ meridyen farkı vardır
 $45 - 10 = 35^\circ$ Doğu

Verilen iki saat arasındaki zaman farkını bulup 4 ile böldüğümüzde iki meridyen arasındaki farkı buluruz. Bu farkı verilen $45^\circ D$ meridyeninden çıkartığımızda $35^\circ D$ meridyenini buluruz.

ETKİNLİK CEVAPLAR

7. ETKİNLİK 07

21 Mart tarihinde gece - gündüz süresi eşit olacağından Güneş her yerde aynı saatte doğup batacaktır. 30° D meridyeninde saat 07:20'de doğarsa 45° Doğu Meridyeninde 06:20'de doğan Güneş on iki saat sonra yani saat 18:20'de batacaktır.

8. ETKİNLİK 08

ABD: birden fazla ortak saat,
Brezilya: Birden fazla ortak saat,
İngiltere: Tek ortak saat,
İtalya: Tek ortak saat,
Güney Afrika C: tek ortak saat,
Türkiye: Tek ortak saat,
Rusya: Birden fazla ortak saat,
Hindistan: Birden fazla ortak saat,
Japonya: Tek ortak saat,
Avustralya: Birden fazla ortak saat

ETKİNLİK 09

Tarih Değiştirme Çizgisi, okyanustaki adalardan geçerken adalarda tarih karışıklığı yaşanmaması için adaların siyasi sınırlarına uygun olarak zik zak çizer.

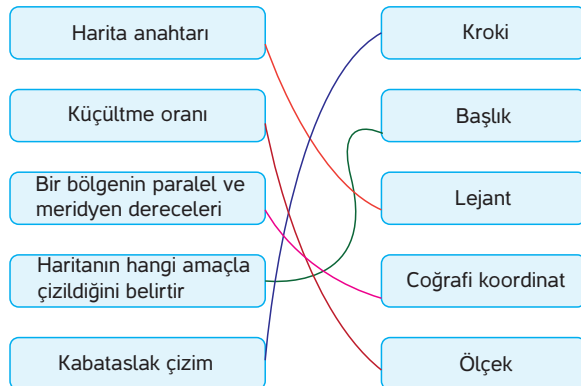
9. Test 01

1-C	2-E
-----	-----

FAZ 06

1. ETKİNLİK 01

Aşağıda verilen alanlarla ilgili bilgileri tamamlayınız.

2. ETKİNLİK 02

	Kuş bakışı görünüm	Ölçek	Düzleme aktarma
Harita	Var	Var	Var
Plan	Var	Var	Var
Kroki	Var	Yok	Var

3. ETKİNLİK 03

Aşağıdaki cümlelerde bırakılan boşluklara uygun sözcükleri yazınız.

- Harita çizimiyle uğraşan bilim dalına **Kartografya** denir.
- Yön okundan** yararlanarak haritalarda yön belirlenir.
- Coğrafi koordinatların olduğu haritalarda **Yön okuna** gerek yoktur.
- Ölçeğin **paydası** büyüdükçe ayrıntı **azalır**.
- Harita çizilirken yapılması gereken ilk şey **Konu** belirlemektir.

4. ETKİNLİK 07

Bir çizimin harita özelliği taşıyabilmesi için bulunması gereken şartlar nelerdir?

- Ölçek**
- Düzleme Aktarma**
- Kuşbakışı Görünüm**

5. ETKİNLİK 05

Aşağıda verilen ölçek örneklerinin, ölçeklerine göre yapılan harita sınıflamasına göre hangi ölçekte yer aldığını yazınız.

- 1/10.000 → **Plan**
- 1/50.000 → **Büyük Ölçekli Haritalar**
- 1/400.000 → **Orta Ölçekli Haritalar**
- 1/2000.000 → **Küçük Ölçekli Haritalar**

6. ETKİNLİK 06

Aşağıdaki bilgi ve görsellere bakarak boşlukları doldurunuz. Hava alanından kalkan uçak yerden ilk yükseldiğinde (A konumu) Büyük ölçek; yerden daha çok yükseldiğinde (B konumu) küçük ölçek örneği verilebilir.

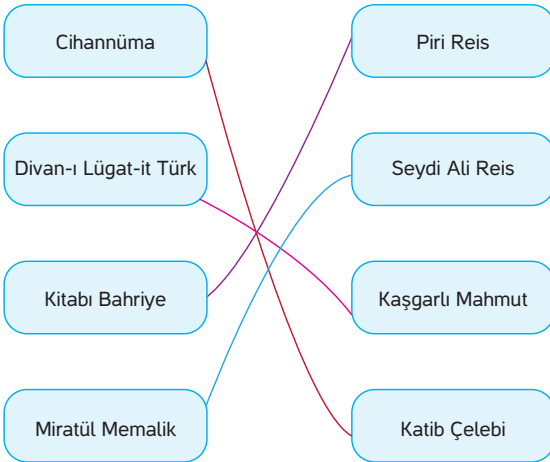
	A Konumunda (Büyük ölçek)	B konumunda (Küçük ölçek)
Ayrıntı	Fazla	Az
Gösterilen alan	Az	Fazla
Ölçek paydası	Küçük	Büyük
Kuş bakışı görünümün alındığı yükselti	Az	Fazla
Hata oranı	Az	Fazla

7. ETKİNLİK 05

Bütün haritalardan yararlanılarak

- Konum belirlenir.
- Yön bulunur.
- Uzunluk ve alan hesaplanır.

8. ETKİNLİK 08

9. ETKİNLİK 09

Bir öğrenci, yaşadığı şehrin ilk önce komşularını, sonra yer-yüzü şekillerini, en son olarak da nüfusunu öğrenmek istemiştir. Buna göre öğrencinin sırasıyla bakması gereken haritaları yazınız.

- Siyasi Harita
- Fiziki Harita
- Beşeri Harita

10. ETKİNLİK 10

11. ETKİNLİK 11

Sadece fiziki haritalardan elde edilebilecek bilgiler nelerdir?

- Yükselti
- Yer şekilleri
- Eğim hesaplama
- Profil çıkarma

12. Cevap C

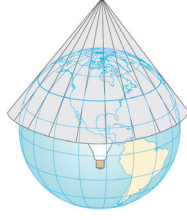
FAZ 07

1. ETKİNLİK 01

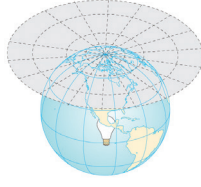
a.

a. Silindir
Brezilya
Endonezya
Kenya

b.

b. Konik
İtalya
Türkiye
Çin

c.

c. Düzlem
Grönland Adası
Antarktika

2. ETKİNLİK 02

Yukarıdaki çizgi ölçekleri büyükten küçüğe doğru sıralayınız.

$$a > b > c$$

3. ETKİNLİK 02

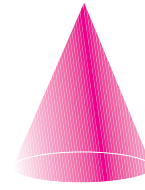
Dünyanın küresel şekilde olması ve haritaların düzleme çizilmek zorunda olmasından dolayı gerçeğe tam uygun harita yapamayız. Ayrıca haritası yapılacak yerin küçültülerek düzleme aktarılması da hataya sebep olur.

4. ETKİNLİK 04

a.

Silindir

b.

Konik

c.

Düzlem

0 136 272 408 km

5. ETKİNLİK 05

Bir kağıt yardımıyla Antalya - Mersin arasını işaretleyip çizgi ölçek üzerinde hesaplırsak 408 km olduğunu görürüz.

6. ETKİNLİK 06

Çizgi ölçek daha kullanışlıdır
Çünkü;

- Kullanımı pratik ve basittir.
- Harita boyutlarında değişiklik yapıldığında çizgi ölçekte aynı oranda küçülüp büyür.

Cevap A

7. ETKİNLİK 07

1. Harita
G. U = 3 x 200.000 cm
G. U = 600.000 cm
G. U = 6 km

Cevap B

2. Harita
Ölçek = $\frac{6}{6}$
Ölçek = 1 / 100.000 cm olur

8. ETKİNLİK 08
G. U = 10 x 200.00 cm
G. U = ~~20000000~~ cm
G. U = 20 km

Cevap D

9. ETKİNLİK 09
Haritada uzunluk hesaplamalarında çizgi ölçek mi daha kullanışlıdır, kesir ölçek mi daha kullanışlıdır? Nedeniyle birlikte yazınız.

Çizgi ölçek daha kullanışlıdır
Çünkü;

- Kullanımı pratik ve basittir.
  - Harita boyutlarında değişiklik yapıldığında çizgi ölçekte aynı oranda küçülüp büyür.
- G. A = 100 cm² x (500.000)²
G. A = 100 x 25
G. A = 2500 km²'dir

10. ETKİNLİK 10
1. Harita	2. Harita
G. U = 4 x ~~20000000~~	10 cm 80 km
G. U = 4 x 20	1 cm x
G. U = 80 km	Ölçek = 1 / 800.000

11. ETKİNLİK 11
1/200.000 ölçekli bir haritada 10 cm ölçülen bir akarsuyun gerçek uzunluğu kaç km'dir?
Çizgi ölçekte 1 cm'ye karşılık gelen harita uzunluğu gerçekte 8 km uzaklık olmalıdır. Bundan dolayı çizgi ölçekte 0'ın yanında 8 km yazan çizgi ölçek seçilmelidir.

12. ETKİNLİK 12
1/500.000 ölçekli bir haritada 100 cm² olarak ölçülen bir gölün gerçek alanı kaç km²'dir?
G. A = 100 cm² x (500.000)²
G. A = 100 x 25
G. A = 2500 km²'dir
Cevap : E

13. ETKİNLİK 13
1/2000.000 ölçekli bir haritada 4 cm olarak ölçülen bir yol, başka bir haritada 10 cm olarak ölçülmüştür.

Buna göre ikinci haritanın ölçeği nedir?

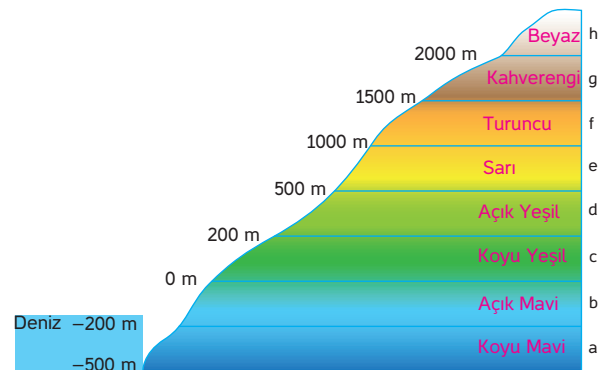
1. Harita	2. Harita
G. U = 4 x ~~20000000~~	10 cm 80 km
G. U = 4 x 20	1 cm x
G. U = 80 km	Ölçek = 1 / 800.000
- Cevap : E

FAZ 08

1. ETKİNLİK 01
Aşağıdaki tabloda izohipslerin özellikleri ile ilgili verilen kısımları doldurunuz.

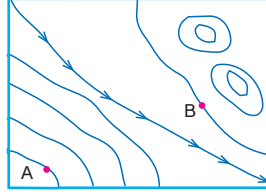
	İzohipslerin sıklığı yerler	
	Fazla	Az
a. Eğim	✓	
b. Kuş uçuşu uzaklık		✓
c. Akarsuyun akış hızı	✓	
d. Kıyı derinliği	✓	
e. Heyelan riski	✓	

2. ETKİNLİK 02
Renklendirme Yönteminde yükselti basamaklarına uygun renkleri yazınız.

ETKİNLİK CEVAPLAR

3. ETKİNLİK 08

Yukarıdaki izohips haritası 100 metre aralıkla çizildiğine göre A noktası ile B noktalarının yükselti farkı kaç metredir?

Akarsuyun yanında ilk izohipsi 100 metre kabul edersek

B = 100 m,

A = 400 m olur. Fark 300 metredir.

4. ETKİNLİK 04

Türkiye arazisinin % 57, sini 1000 metreden yüksek alanlar oluşturmaktadır. Buna göre çizilecek Türkiye fiziki haritasında hakim renk nedir? Açıklayınız.

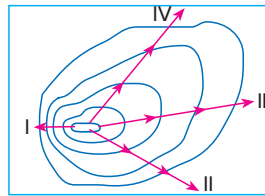
Sarı, Turuncu ve Kahve renkleri hakim renk tonlarını oluşturur.

a. yükselti

b: izohips

c: kabartma

5. ETKİNLİK 05

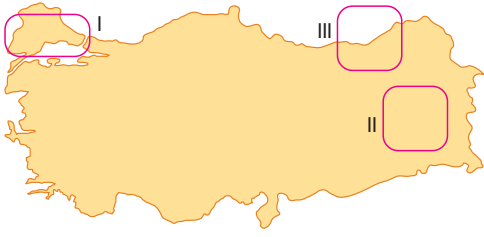

İzohipslerin sıklaştığı yerler eğiminde arttığı yerlerdir. Bu durum akarsu hızının artmasına dolayısıyla hidroelektrik potansiyelinin fazla olmasına neden olur.

Cevap I

6. ETKİNLİK 06

Aşağıdaki haritada gösterilen numaralı alanlarla ilgili verilen cümlelerdeki boşlukları doldurunuz.

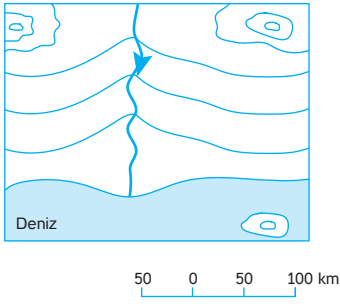
I nolu yerde renk olarak yeşil kullanılma nedeni yükseltinin 0 - 500 m arasında olmasıdır.

II nolu yerde renk olarak kahverengi kullanılma nedeni yükseltinin 1000 - 2000 m arasında olmasıdır.

III nolu yerde kısa mesafede farklı renk kullanılma nedeni engebenin fazla olmasıdır.

7. ETKİNLİK 07

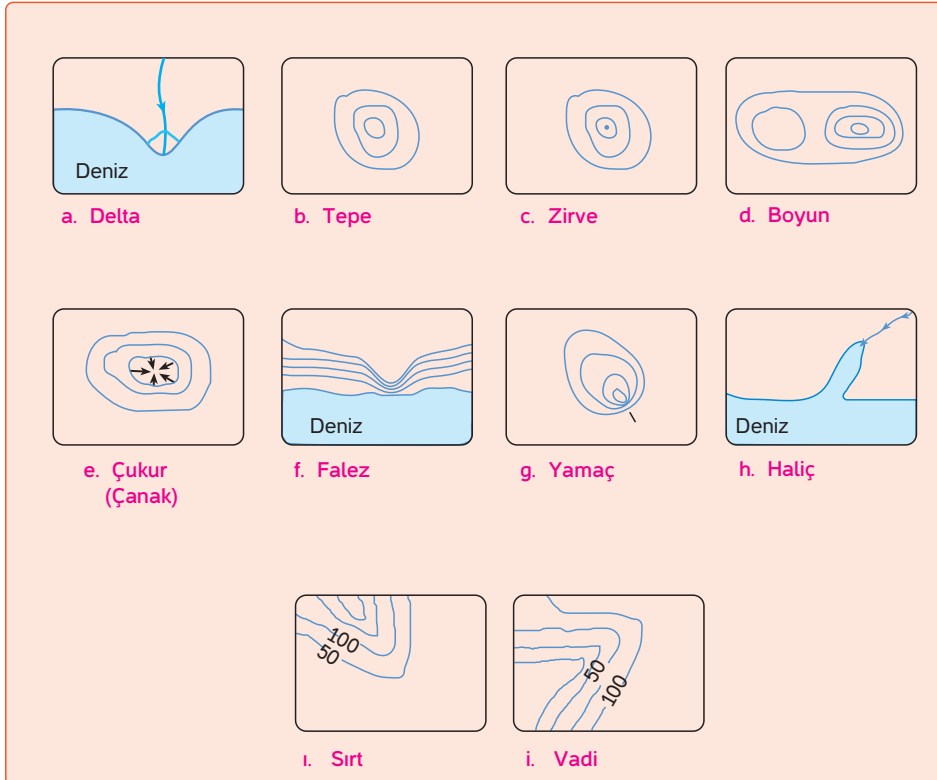
Aşağıdaki izohips haritasında gösterilen akarsuyun, haritada görülen kısmının kuş uçuşu uzaklığı yaklaşık kaç km'dir?

Çizgi ölçek yardımıyla bir kağıt ile hesapladığımızda akarsuyun kuş uçuşu uzunluğu yaklaşık 150 km'dir.

8. ETKİNLİK 04

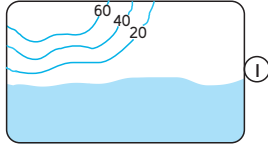
Aşağıdaki çizimleri verilen şekillerin isimlerini yazınız.

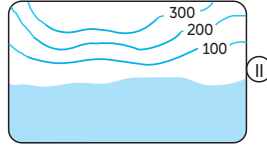
ETKİNLİK CEVAPLAR

9. ETKİNLİK 09

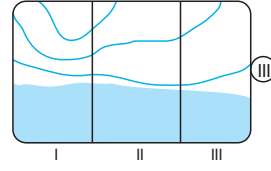
Aşağıdaki boşlukları şekilleri dikkate alarak tamamlayınız.

1. İzohips aralıklarının farklı olma nedeni **eğimin** farklı olmasıdır.

2. I. nolu haritadan **küçük** ölçeklidir.

3. I nolu yerde gerçek alan ile iz düşüm alan arasındaki farkın **fazla** olma nedeni eğim ve engebenin **fazla** olmasıdır.

FAZ 09

1. ETKİNLİK 01

- Ekvatorda ısınan havanın yükselmesi kutuplarda soğuk havanın alçalması
- Ekvatorda dönüş hızının yüksek olması
- Ekvatorda yer çekiminin az, kutuplarda fazla olması

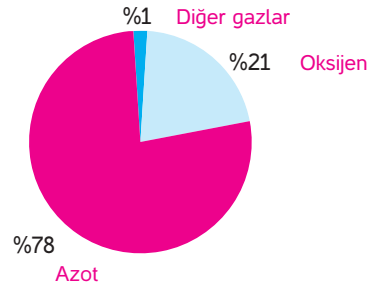
2. ETKİNLİK 02

Termosfer	140 km
Mezosfer	80 km
Stratosfer	50 km
Troposfer	13 km

3. ETKİNLİK 03

- Zararlı ışınlar **Ozon** gazları tarafından tutulur.
- Ozon gazları **Stratosfer** katmanında yer alır.
- Meteorların yanması **Mezosfer** katmanında gerçekleşir.
- Su buharı **troposfer** katmanında bulunur.
- İklim olayları sadece **troposfer** katmanında gerçekleşir.
- Radyo dalgaları **termosfer** katmanlarında ayrılır.

4. ETKİNLİK 04

5. ETKİNLİK 05

İklim uzun rasatlar sonucu bir bölgenin ortalama durumunu ifade eder.

Hava durumu günlük rasatlar ve birkaç günlük hava tahminleridir.

6. ETKİNLİK 06

Troposfer, Stratosfer, Mezosfer, Termosfer

7. ETKİNLİK 07

- Günün en sıcak saatinin **13.00 - 15.00** saatleri arasında olmasının nedeni **ısı birikimidir**.
- Günün en soğuk saatinin Güneş **doğmadan önce** olmasının nedeni **ısı kaybıdır**.

8. ETKİNLİK 08

Yaz mevsiminde ısınan hava kütleleri sıcaklığını hemen kaybetmemektedir. Bu nedenle Kuzey Yarım Kürede Eylül ayı mart ayından daha sıcak ortalamaya sahiptir. Yani yaz aylarında yaşanan ısı birikimi kış aylarına geçişte hemen kaybolmamaktadır.

9. ETKİNLİK 09

Bu durum Bakı'nın sıcaklığa etkisidir.

Güney yarımkürede dönencelerin dışındaki kuzey yamaçlar daha sıcak olurken, kuzey yarım kürede dağların güney yamaçları daha sıcak olmaktadır.

10. ETKİNLİK 10

- a'nın b'den sıcak olma nedeni **nem azlığıdır**.
- d'nin c'den sıcak olma nedeni **okyanus akıntılarıdır**.
- e'nin f'den sıcak olma nedeni **Enlemin etkisidir**.
- k'nin l'den soğuk olma nedeni **kara ve denizlerin farklı ısınma özelliğidir**.
- m'de sıcaklık farkının çok olma nedeni **nemin az olmasıdır**.
- f'nin g'den sıcak olma nedeni **Denizelliğin etkisidir**.

11. ETKİNLİK 11

- Ekvator'a eşit uzaklıkta olan noktalarda **sıcaklıkların** farklı olması **enleme** ters düşer.
- Enlem**
Eğim ve Bakı
- Güneş ışınlarının **atmosferde aldığı** yol uzadıkça **tutulma** artar.
- Su buharı Troposfer** katmanında bulunduğu için iklim olayları sadece bu katmanda gerçekleşir.
- Atmosfer** Dünya'nın aşırı **ısınmasını** ve **soğumasını** önler.

FAZ 10

1. ETKİNLİK 01

- Sıcaklık azalır (D)
- Yoğunluk artar (Y)
- Yerçekimi azalır (D)
- Basınç azalır (D)
- Nem artar (Y)

2. ETKİNLİK 02

Türkiye'de sıcaklığın güneyden kuzeye azalmasında enlem etkilidir. Ancak batıdan doğuya sıcaklığın azalmasında yükselti etkili olmaktadır.

3. ETKİNLİK 03

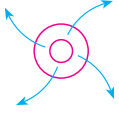
Batı Avrupa'da Gulf Stream sıcak su akıntısı etkilidir. Doğu Kanada'da ise Labrador soğuk su akıntısı etkili olur.

4. ETKİNLİK 09

	Enlem	Nem	Yükselti	Isı birikimi ve ısı kaybı	Kara ve deniz dağılışı	Bakı	Okyanus akıntıları
1.			✓				
2.						✓	
3.		✓					
4.	✓						
5.	✓						
6.							✓
7.				✓			
8.					✓		
9.					✓		
10.						✓	
11.		✓		✓			
12.		✓					
13.				✓			
14.			✓				
15.	✓						
16.							
17.		✓	✓		✓		
18.	✓						
19.	✓						
20.	✓						

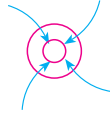
FAZ 11

1. ETKİNLİK 01

Basınç türü **Yüksek Basınç**

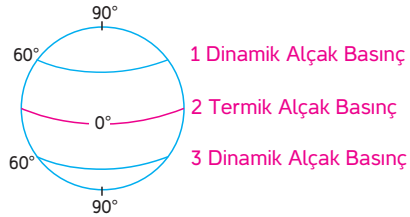
Yarım küresi **Kuzey yarımküre**

Basınç türü **Alçak Basınç**

Yarım küresi **Güney Yarımküre**

2. ETKİNLİK 02

D.A.B = Dünya'nın kendi etrafında dönmesi sonucu oluşur.
T.A.B = Ekvatorda ısınan havanın yükselmesiyle oluşur.

3. ETKİNLİK 03

Basınçların oluşum nedenleri **Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesidir**

4. ETKİNLİK 04

Dünya'nın günlük hareketidir.

5. ETKİNLİK 05

Hava hareketlerinin özelliği: **Yükselici hava hareketi**

Görüldüğü basınç merkezi: **Termik Alçak Basınç ve Dinamik Alçak Basınç.**

6. ETKİNLİK 06

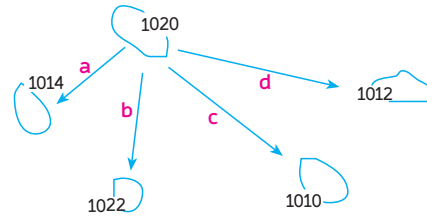
Hava hareketlerinin özelliği: **Alçalıcı hava hareketi**

Görüldüğü basınç merkezi: **Termik Yüksek Basınç ve Dinamik Yüksek Basınç**

7. ETKİNLİK 07

d > b > a > c

8. ETKİNLİK 08

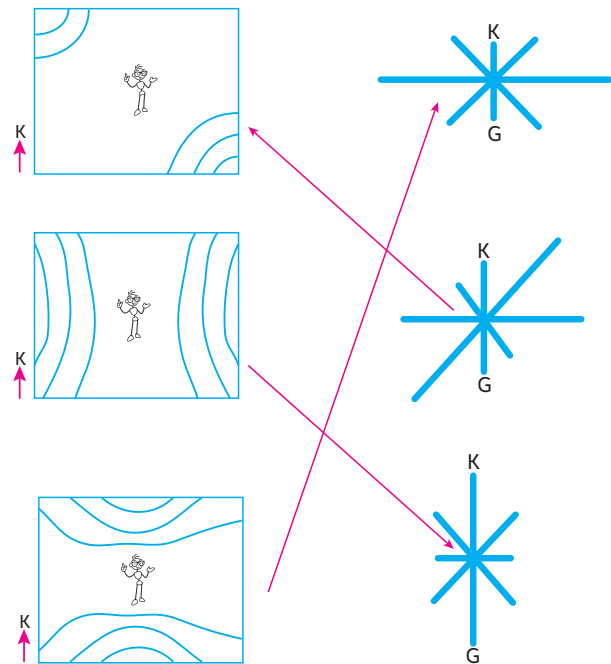

Cevap B

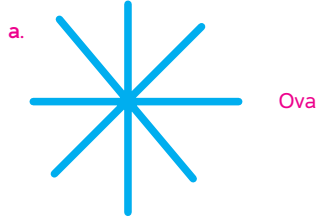
9. ETKİNLİK 09

a da rüzgarın hızı b ye göre daha fazladır.

10. ETKİNLİK 10

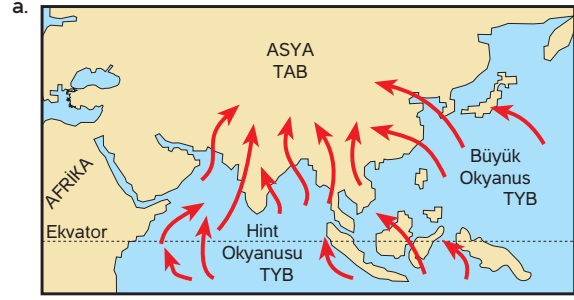
11. ETKİNLİK 11

12. Test 01

1-D

3. ETKİNLİK 03

b. Okyanus üzerinden geçerek karaya ulaşan bu rüzgarlar yağış getirmektedir.

4. ETKİNLİK 04

1. Alize Rüzgarları
2. Kutup Rüzgarları
3. Batı Rüzgarları

5. ETKİNLİK 05

Cevap E

FAZ 12

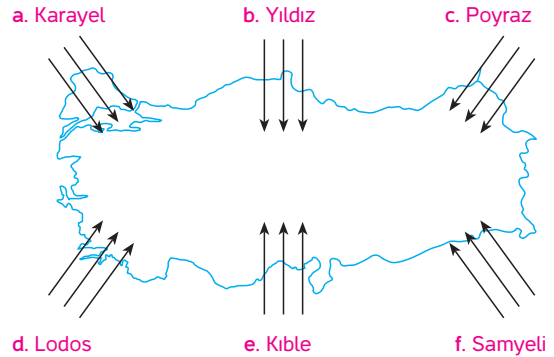
1. ETKİNLİK 01

- a. Alize Rüzgarları = Tropikal Kuşak
- b. Batı Rüzgarları = Orta Kuşak
- c. Kutup Rüzgarları = Kutup Kuşağı

2. ETKİNLİK 02

Güney ve Güneydoğu Asya kıyıları Avustralya kıyıları, Afrikanın batı ve doğu kıyılarında görülür.

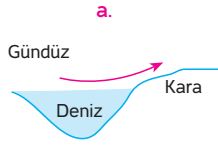
6. ETKİNLİK 06

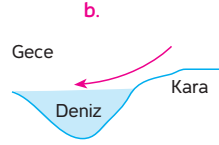
Hamsin, Sirokko, Samyeli, Fön rüzgarı Kible, Lodos

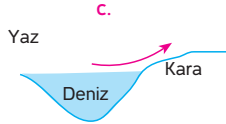
7. ETKİNLİK 07

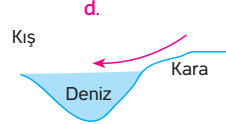
Rüzgar ismi **Deniz Meltemi**

Rüzgar ismi **Kara Meltemi**

Rüzgar ismi **Yaz Musonu**

Rüzgar ismi **Kış Musonu**

a: I, III, V, VII

b: II, IV, VI

c: Alize rüzgarı

d: Batı rüzgarı

e: Kutup rüzgarı

f: II ve VI numaralı yerlerde yaygın görülür.

g: Dünya'nın eksenini çevresindeki hareketidir.

8. ETKİNLİK 08

Kodos Kible, Samyeli, Fön

9. ETKİNLİK 09

Hamsin, Sirokko, Samyeli, Fön rüzgarı Kible, Lodos

10. Test 10

1-E

1. ETKİNLİK 01

a. II

b. I

c. III

2. ETKİNLİK 02

a. Hava kütlelerinin taşıyabileceği en fazla neme **Maksimum** nem denir.

b. Havada ölçülen neme **mutlak** nem denir.

c. Bağıl nem **mutlak** nemin **maksimum** neme oranıdır.

d. Bağıl nemin %100 olması **yağışın** başlamasına neden olur.

e. Sıcaklığın artması **maksimum** nemin artmasına neden olur.

f. Türkiyede bağıl nemin en fazla olduğu bölüm **Doğu Karadeniz** dir.

g. Nem açığı artan hava **doyma** noktasından uzaklaşır.

h. **Yükselici** hava hareketleri yağışa neden olurken **alçalıcı** hava hareketleri yağışı engeller.

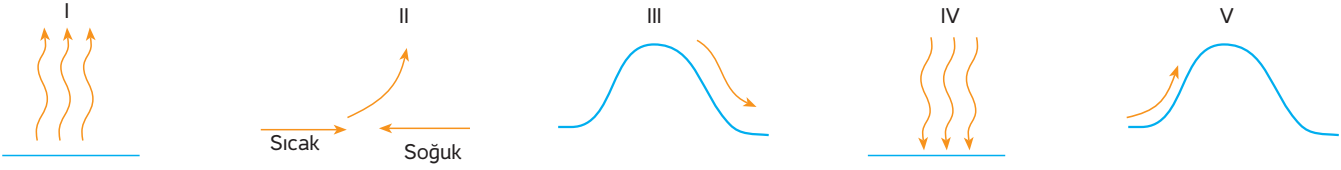
i. Ekvator çevresi **yükselici** hava hareketlerinden dolayı yıl boyu **yağışlıdır**.

ii. Dönenceler çevresindeki çöllerde yıl boyu **alçalıcı** hava hareketleri etkilidir.

j. Alçalan hava **maksimum** nemi artırırken **bağıl** nemi azaltır.

k. Çöllerde **nem** az olduğundan **sıcaklık** farkı çok fazladır.

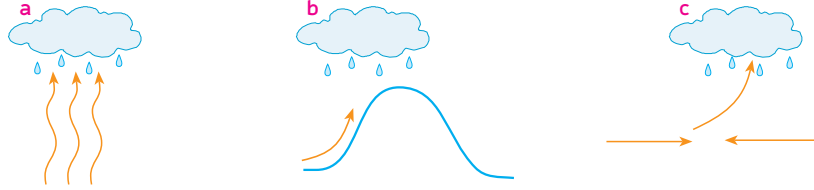
3. ETKİNLİK 03

Aşağıdaki soruları, şekilleri dikkate alarak cevaplayınız.

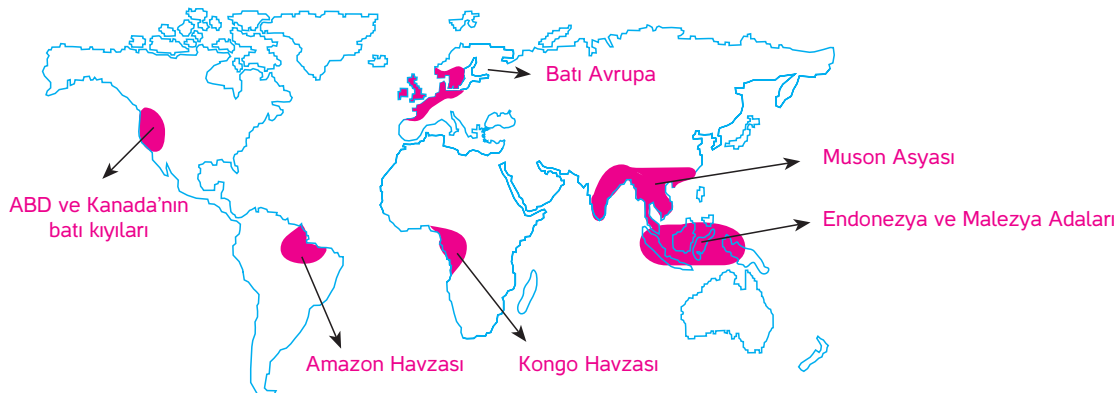
- Maksimum nemleri artırın hava kütleleri? **III ve IV**
- Bağıl nemleri artan hava kütleleri? **I, II ve V**
- Nem açıkları artan hava kütleleri? **III ve IV**
- Doyma noktasına yaklaşan hava kütleleri? **I, II ve V**
- Yağış ihtimali azalan hava kütleleri? **III ve IV**

4. ETKİNLİK 04

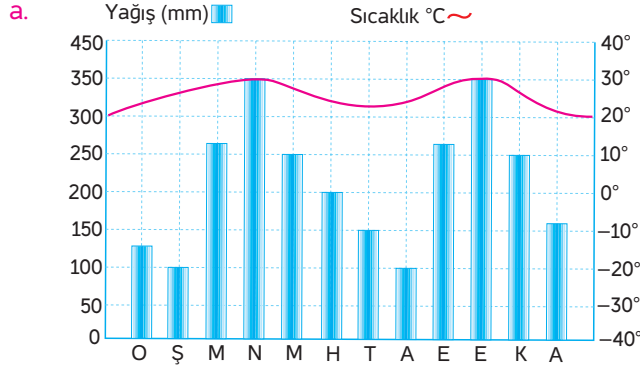
Yağış adı	Konveksiyonel	Orografik	Cephe
Dünyada en çok görüldüğü yer	Ekvatorial bölge	Muson Asyası	Orta kuşakta
Türkiye'de en çok görüldüğü yer	İç Anadolu	Karadeniz dağlarının kuzeyi	Akdeniz, Ege, Marmara
Türkiye'de en çok görüldüğü mevsim	Yaz, ilkbahar		Kış mevsiminde

5. ETKİNLİK 05

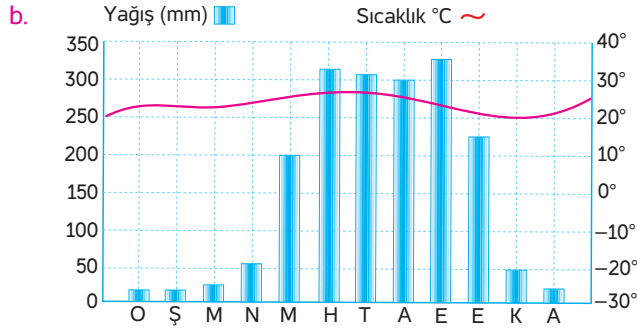

FAZ 14

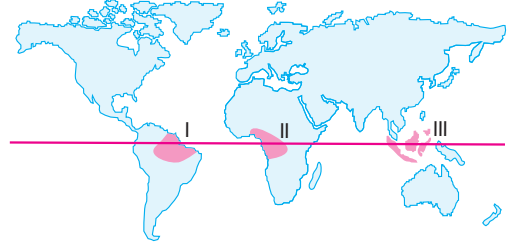
1. ETKİNLİK 01

İklimin adı	Ekvatorial iklim
Yağış rejimi	Düzenli
Bitki örtüsü	Tropikal Yağmur Ormanları
Yağışın cinsi	Konveksiyonel
En fazla yağış	Mart ve Eylül
Enlem aralığı	0° - 10°

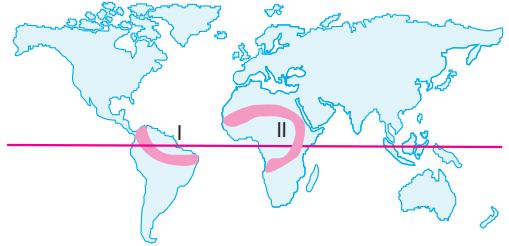

İklimin adı	Savan
Yağış rejimi	Düzensiz
Bitki örtüsü	Uzun boylu gür otlar
Yağışın cinsi	Konveksiyonel
En fazla yağış	Yaz dönemi
Enlem aralığı	10° - 20°

iklimin görüldüğü yerler:

- I. Amazon Havzası
- II. Kongo Havzası
- III. Endonezya ve Malezya Adaları

iklimin görüldüğü yerler:

- I. Brezilya, Venezuela, Kolombiya, Peru
- II. Sudan, Çad, Nijerya, Mali

2. ETKİNLİK 02

Ekvatorial iklim

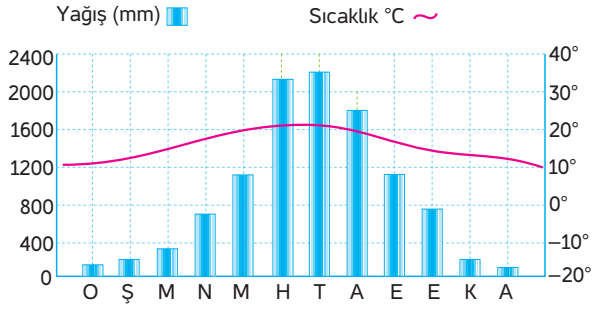
3. ETKİNLİK 04

Ekvatorial iklim

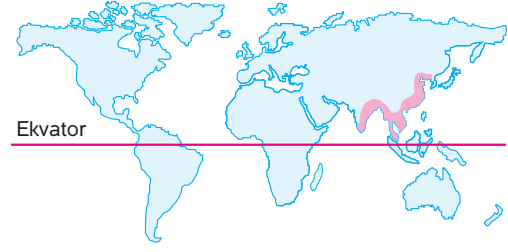
4. ETKİNLİK 04

Güneş ışınlarının geliş açısının yıl boyunca fazla değişmemesi
Nem miktarının fazla olması

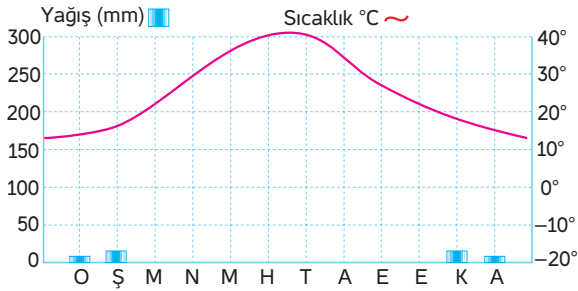
5. ETKİNLİK 05

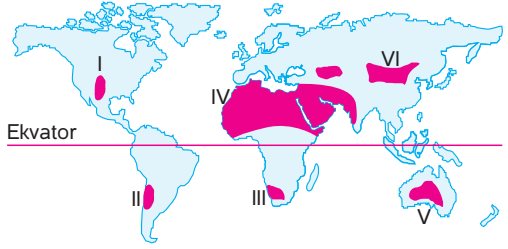
İklimin adı **Muson**
 Yağış rejimi **Yazın yağışlı kışın kurak**
 Bitki örtüsü **Geniş yapraklı muson ormanları**
 Yağışın cinsi **Orografik**
 En fazla yağış **Yaz mevsiminde**

iklimin görüldüğü yerler;
Güney ve Güneydoğu Asya kıyılarıdır.

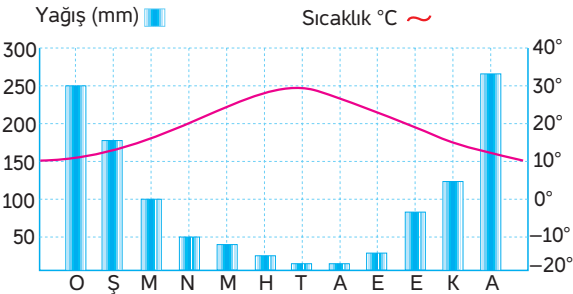

İklimin adı **Çöl**
 Yağış rejimi **Düzensiz**
 Bitki örtüsü **Kurakçıl otlar, kaktüs**

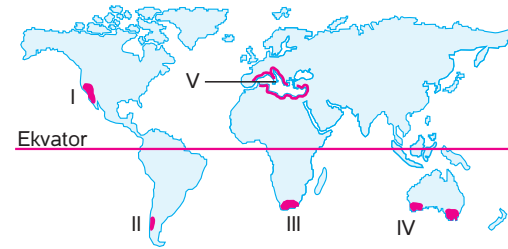

iklimin görüldüğü yerler;

- I. Meksika çölü
- II. Atakama çölü
- III. Kalahari
- IV. Sahra ve Arabistan çölleri
- V. Victoria ve Gibson çölleri
- VI. Orta Asya çölleri

İklimin adı **Akdeniz**
 Yağış rejimi **Yazları kurak kışları yağışlı**
 Bitki örtüsü **Kızılçam ormanları ve maki**
 En fazla yağış **Kış mevsiminde**
 Enlem aralığı **30° - 40° enlemlerinde**

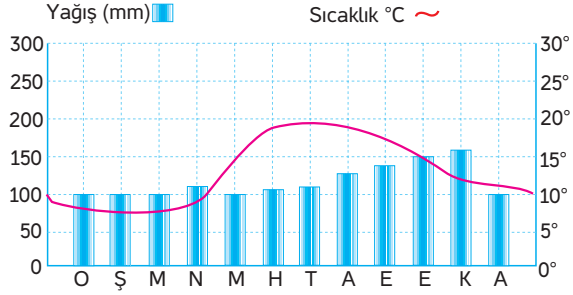

iklimin görüldüğü yerler

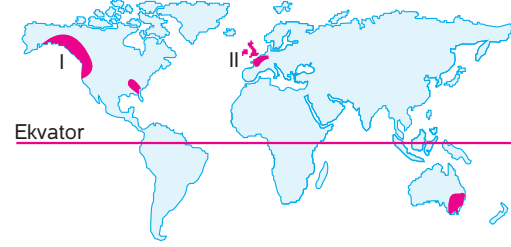
- I. Kaliforniya
- II. Orta Şili
- III. Kap Bölgesi
- IV. Avustralya'nın güneyi
- V. Akdeniz ve çevresi

FAZ 15

1. ETKİNLİK 01

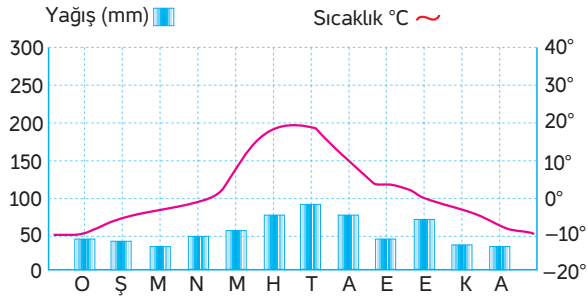

İklimin adı **Ilman Okyanus iklimi**
 Yağış rejimi **Düzenli**
 Bitki örtüsü **Karışık yapraklı ormanlar**
 En fazla yağış **Sonbahar mevsiminde**

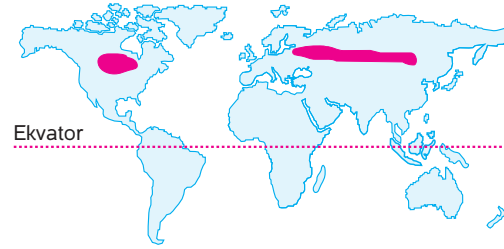

iklimin görüldüğü yerler;

- I. ABD'nin Doğusu ve Batı Kanada kıyıları
- II. Batı Avrupa kıyıları

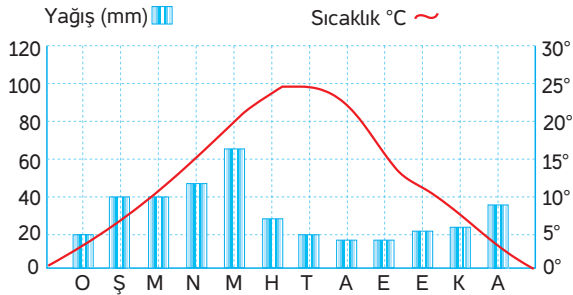

İklimin adı **Karasal iklim**
 Yağış rejimi **Düzensiz**
 Bitki örtüsü **Bozkır (step)**
 En fazla yağış **İlkbahar mevsiminde**
 Yağışın cinsi **Konveksiyonel**

Bu iklimin Türkiye'deki benzeri **Erzurum - Kars** bölümünde görülür.

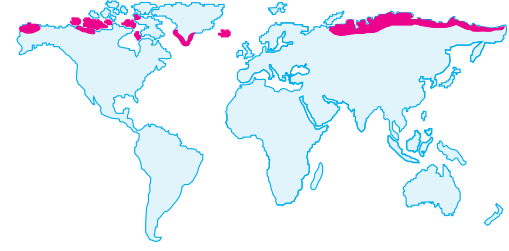
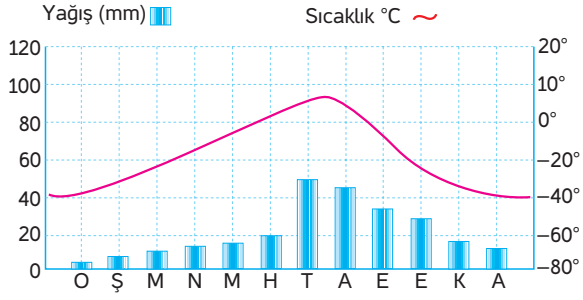
2. ETKİNLİK 02

İklimin adı **Sert Karasal**
 Yağış rejimi **Düzensiz**
 Bitki örtüsü **Çayır - İğne yapraklı Tayga ormanları**
 En fazla yağış **İlkbahar ve yaz mevsimi**
 Yağışın cinsi **Konveksiyonel**

Orta kuşakta **deniz etkisinden uzak karaların iç kısımlarında** görülür.

3. ETKİNLİK 03

İklimin adı **Tundra**

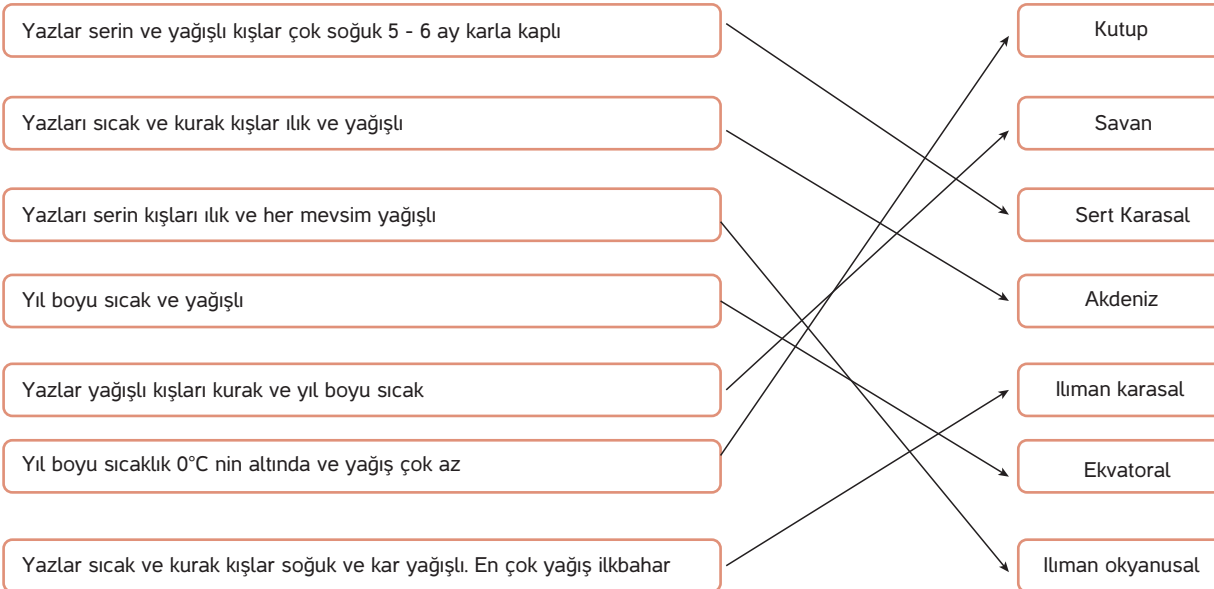
Yağış rejimi **Düzensiz**

Bitki örtüsü **Liken, ot ve cılız çalılar**

En fazla yağış **Yaz mevsiminde**

Yağış cinsi **Konveksiyonel**

4. ETKİNLİK 04

FAZ 16

1. ETKİNLİK 01

a.	Ocak ayında Rize'nin sıcaklığının Hakkari'den fazla olmasında etkili faktör	Denizellik
b.	Torosların güney yamayacında tarım ürünlerinin kuzey yamacına göre daha erken olgunlaşmasında etkili olan faktör	Bakı
c.	Ege Bölgesinde kıyı ile iç kesimler arasındaki iklim farkının az olmasında etkili olan faktör	Dağların uzanışı
d.	Doğu Anadolu'nun sıcaklığının İç Anadolu'dan az olmasında etkili olan faktör	Yükselti
e.	Antalya'nın Sinop'tan sıcak olmasında etkili olan faktör	Enlem

2. ETKİNLİK 02

Matematik konumu
Genel hava dolaşımı
Dağların uzanışı
Yükselti
Bakı
Karasallık ve Denizellik

3. ETKİNLİK 03

Okyanus Akıntıları
Tropikal siklonlar

4. ETKİNLİK 04

Ekvatorдан kutuplara gidildikçe denizlerin tuzluluk oranı azalır.
Bu durum enlemin etkisidir. Akdeniz'in Karadeniz'den daha güneyde olması daha tuzlu olmasına neden olur.

5. ETKİNLİK 05

Türkiye'de güney yamaçlar bakı etkisindedir.
Bu nedenle güney yamaçlar daha sıcaktır, yerleşmeler daha çok güney yamaçlarda kurulmuştur.

6. ETKİNLİK 06

Enleme göre değerlendirdiğimizde Karadeniz kıyılarının Güneydoğu Anadolu Bölgesinden daha soğuk olması beklenir. Ancak Karadeniz kıyılarında denizelliğin etkisiyle nem miktarı yüksektir. Bu da Karadeniz kıyılarının aşırı soğumasını engellemektedir.

7. ETKİNLİK 07

Karadeniz ve Akdeniz bölgesinde dağların denize paralel uzanması denizelliğin etkisinin iç bölgelere ulaşmasını engellemektedir. Bu durum kıyı ile iç kesim arasında iklim farklılıklarına neden olmaktadır. Ancak Ege bölgesinde dağların kıyıya dik uzanması denizel etkinin iç bölgelere kadar sokulmasını sağlamıştır.

8. ETKİNLİK 08

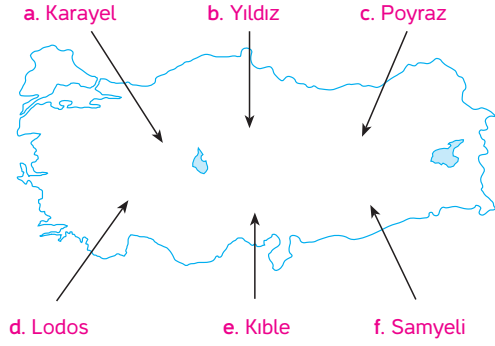
Deniz seviyesinden yükseldikçe her 200 metrede sıcaklık 1°C düşmektedir. Ülkemizde yükselti ortalamalarının batıdan doğuya doğru olan artışı incelendiğinde sıcaklık ortalamalarının da batıdan doğuya doğru azaldığı gözlemlenecektir. Bu durumu Türkiye sıcaklık haritalarında inceleyebilirsiniz.

9. ETKİNLİK 09

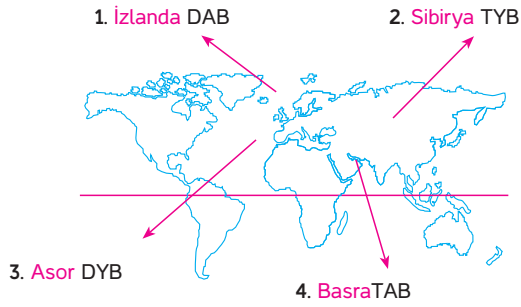
Akdeniz, Ege, Marmara ve Karadeniz'de görülen nemli iklim karakteri daha kurak bir durumda olurdu. Bununla birlikte bitki örtüsü kuraklığa dayanıklı bitkilerden oluşurdu. Karadeniz bölgesinde kuzeyden esen soğuk rüzgarlar yazın serinletirken kışın denizin ıslanlaştırıcı etkisi olmayacağından daha soğuk yaşanacaktı. İğne yapraklı ormanlar daha alçak seviyelerden başlayacaktı. Bu konuda yazılacak çok fazla değişiklik vardır. Ancak özetleyecek olursak Türkiye'nin üç tarafını çeviren denizler için nem kaynaklarımız demek yanlış olmaz. Bu yüzden denizlerimiz olmasaydı iklimde neme bağlı bütün unsurlar değişirdi. (orman örtüsü, beşeri faaliyetler vb).

ETKİNLİK CEVAPLAR

10. ETKİNLİK 10

11. ETKİNLİK 11

12. ETKİNLİK 12

Sibirya Termik Yüksek Basıncı

13. ETKİNLİK 13

Asor Dinamik Yüksek Basınç

14. ETKİNLİK 14

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'dir.
Nedeni: Enlem, karasallık, samyeli'nin etkisi

15. ETKİNLİK 15

Kıyı bölgeleridir. Nedeni denizelliğin etkisidir. Akdeniz kıyıları en ılık yerlerdir. Nedeni Enlem ve denizelliğin etkisidir

16. ETKİNLİK 16

Yükseltinin sıcaklık üzerindeki etkisi dikkate alınmaz.

17. ETKİNLİK 17

Enlemin etkisidir.

18. ETKİNLİK 18

Türkiye'nin yükseltisi batıdan doğuya doğru artar. Bu nedenle yükselti arttıkça sıcaklık azalmaktadır.

19. ETKİNLİK 19

20. ETKİNLİK 20

FAZ 17

1. ETKİNLİK 01

Karadeniz kıyılarıdır. Çünkü bu kıyılarımızda nemlilik fazladır.

2. ETKİNLİK 02

Dağların uzanışı nedeniyle kıyılarımızda oluşan nemli hava kütlelerinin iç kesimlere sokulamamasıdır.

Yani dağların denize bakan yamaçlarında yükselerek soğuyan nemli hava buralarda yağış bırakarak nemlilik özelliğini kaybeder ve iç kesimlere yağış götüremez.

Bu tür yağışlara orografik yağışlar denmektedir.

3. ETKİNLİK 03

Rize, Zonguldak, Giresun, Yıldız dağları, Muğla, Antalya, Hakkari,

4. ETKİNLİK 04

İğdir

Tuz Gölü ve çevresi

Konya

5. ETKİNLİK 05

Ülkemizde iç kesimlerin çevresinin dağlarla çevrili olması denizler üzerinde oluşan nemli hava kütlelerinin iç kesimlere kadar sokulmasını engellemektedir.

6. ETKİNLİK 06

Hava kütlesi soğuk olunca hacmi daralıp küçülür ve yağış bırakma ihtimali artar.

İç bölgelerde de yüksek yerler soğuk olduğu için havanın yağış bırakması daha kolay olur. Bundan dolayı iç kesimlerde yüksek yerler, çevresine göre daha çok yağış alır.

7. ETKİNLİK 07

Ege Bölgesi'nde dağların kıyıya dik uzanması nemli hava kütlelerinin iç kısımlara kadar sokulmasını sağlamıştır. Bir başka ifadeyle Akdeniz ve Karadenizdeki gibi yamaç yağışları oluşturacak bir yerşeklinin olmaması Ege kıyılarında yağış miktarının daha az olmasına neden olmuştur.

8. ETKİNLİK 08

Yamaç yağışı → Akdeniz ve Karadeniz Bölgesi'nde

Konveksiyonel yağış → İç Anadolu Bölgesi'nde

Cephe yağışı → Akdeniz, Ege, Marmara, Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nde

9. ETKİNLİK 09

Doğu Anadolu'nun yükseltisi fazla olduğundan ısınma İç Anadolu'ya göre daha geç olmaktadır. Bu nedenle yükselim yağışları yaz aylarına sarmaktadır.

10. ETKİNLİK 10

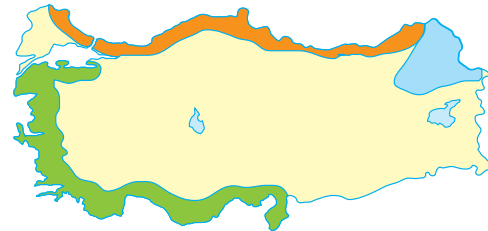
En fazla: Doğu Anadolu

En az: Akdeniz Bölgesi'nde

11. ETKİNLİK 11

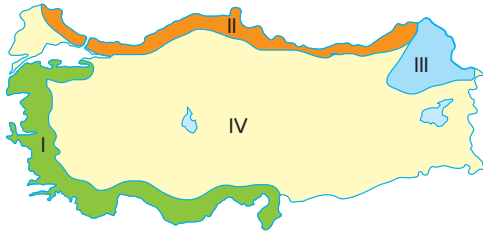
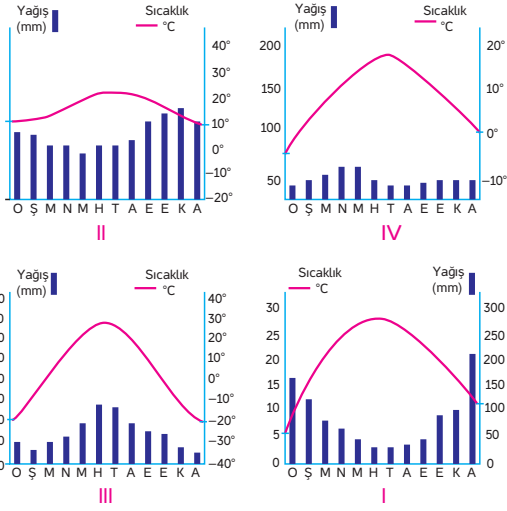
Karadeniz bölgesinde yıl boyu bulutluluk oranının yüksek olması güneşlenme süresini en aza indirmiştir.

12. ETKİNLİK 12

	<u>İklimin adı</u>	<u>Bitki örtüsü</u>
I	Akdeniz	Kızılçam, maki
II	Karadeniz	Orman
III	Sert karasal	Çayır
IV	Karasal	Bozkır (step)

13. ETKİNLİK 13

14. ETKİNLİK 14

- Karadeniz Bölgesi en çok yağışı **Sonbahar** Akdeniz **Kış** İç Anadolu **İlkbahar** Erzurum - Kars **yaz** aylarında almaktadır.
- Karadeniz'de etkin yağış **yamaç** Akdeniz'de **cephe** İç Anadolu'da **yükselim** (kırkikindi), Erzurum - Kars'ta **yükselim** yağışlarıdır.
- Karadeniz'de bitki örtüsü **orman** Akdeniz'de **maki** İç Anadolu'da **bozkır** Erzurum - Kars'ta çayırlardır.
- Türkiye'de güneyden kuzeye sıcaklığın azalmasının nedeni **Enlem** batıdan doğuya **Sıcaklığın** azalmasının nedeni ise **yükseltidir**.

15. ETKİNLİK 15

NO	İL	BÖLGE	İKLİM
1.	Afyon	Ege	Karasal iklim
2.	Antakya	Akdeniz	Akdeniz iklimi
3.	Kayseri	İç Anadolu	Karasal iklim
4.	Giresun	Karadeniz	Karadeniz iklimi
5.	Elazığ	Doğu Anadolu	Karasal iklim
6.	Mardin	Güneydoğu Anadolu	Karasal iklim
7.	Zonguldak	Karadeniz	Karadeniz iklimi
8.	Muğla	Ege	Akdeniz iklimi
9.	Edirne	Marmara	Karasal iklim
10.	Erzurum	Doğu Anadolu	Karasal iklim
11.	Manisa	Ege	Akdeniz iklimi
12.	Mersin	Akdeniz	Akdeniz iklimi
13.	Balıkesir	Marmara	Akdeniz iklimi
14.	Aksaray	İç Anadolu	Karasal iklim
15.	Bartın	Karadeniz	Karadeniz iklimi

16. Test 01

1-C

FAZ 18

1. ETKİNLİK 01

Şekilde kırsal kesimdeki **Toplu** yerleşme gösterilmiştir.

Bir bölgede **Toplu** yerleşme görülmesinin nedenleri:

- Sınırlı su kaynaklarının olması**
- Yer şekillerinin sade olması**

2. ETKİNLİK 02

Şekilde kırsal kesimdeki **dağınık** yerleşme gösterilmiştir.

Bir bölgede **dağınık** yerleşme görülmesinin nedenleri:

- Su kaynaklarının fazla olması**
- Yer şekillerinin engebeli olması**

ETKİNLİK CEVAPLAR

3. ETKİNLİK 03

- a. Oba
- b. Yayla
- c. Kom
- d. Ağıl
- e. Mahalle

4. ETKİNLİK 04

Tarım coğrafyasının ilgi alanıdır.

5. ETKİNLİK 05

- a. Yerleşme sınırının en yüksek olduğu yer **Ekvator** çevresidir.
- b. Dünyada ilk yerleşmeler **orta** kuşakta **Akarsu** kenarlarında kurulmuştur.
- c. Yeryüzünün insanlar tarafından değiştirilmiş özelliklerini **Beşeri** coğrafya inceler.
- d. İnsanlar **Tarım** faaliyetlerine başladıklarında yerleşik hayata geçmişlerdir.

6. ETKİNLİK 06

Ekonomik özelliklerdir. Mesela Dünya'nın en kuzeyinde yer alan Dikson şehrinde madencilik faaliyeti yapılmaktadır.

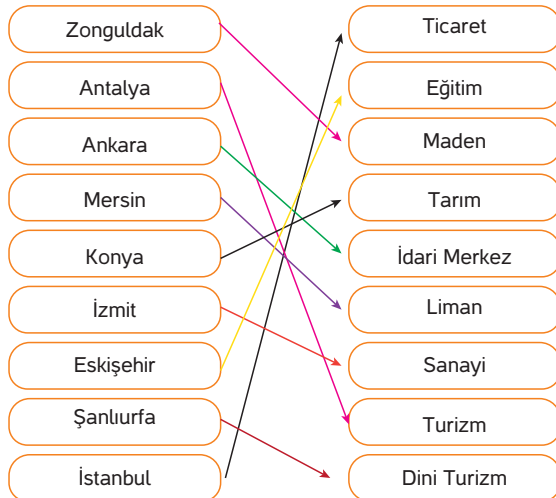
a: ilk

b: I:Mısır II: Mezopotamya III: Hint IV:Çin

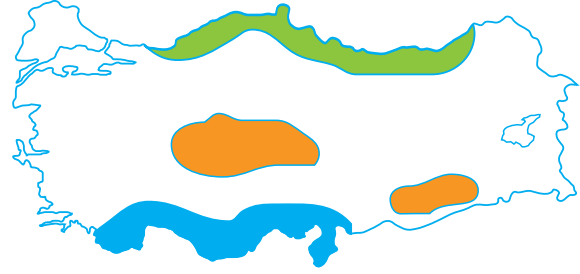
c: I:Nil II: Fırat ve Dicle III: Ganj ve İndus IV: Sarı Irmak ve Gök Irmak

d: ilk , verimli

7. ETKİNLİK 07

8. ETKİNLİK 08

- a. **Ahşap**
- b. **Kerpiç**
- c. **Taş - Ahşap**

9. ETKİNLİK 09

Kırsal yerleşmeler dokularına göre **Toplu**, **Dağınık** ve **gevşek** olmak üzere üçe ayrılır.

Nüfusu **10.000** den fazla ya da genellikle **Tarım** dışı etkinliklerin fazla olduğu yerlere şehir denir.

Evlerin yapı malzemesi olarak karasal bölgelerde **Kerpiç**, bol yağışlı yerlerde **Ahşap**, dağlık alanlarda **Taş** kullanılır.

Kır yerleşmelerindeki, devamlı yerleşmelerde hakim ekonomik etkinlik **Tarım** iken, geçici yerleşmelerde **hayvancılıktır**.

FAZ 19

1. ETKİNLİK 01

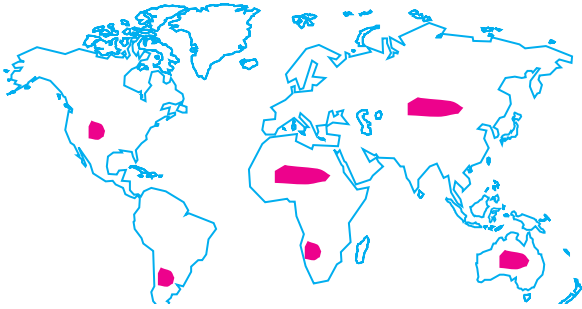
Aşağıdaki haritalarda hangi bölgelerin gösterildiğini yazınız.

a.

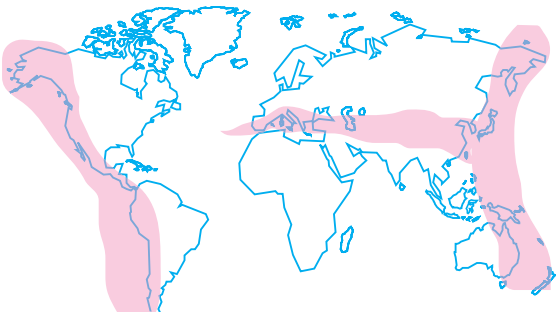
Bol yağışlı bölge

b.

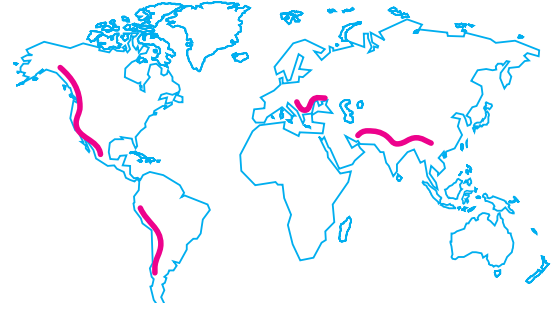
Çöl Bölgeleri

c.

Tektonik Bölgeler

d.

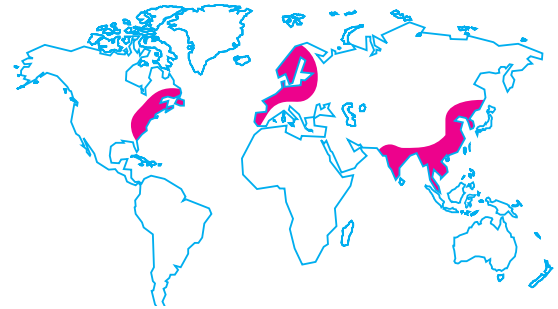
Dağlık Bölgeler

e.

İlk yerleşme Bölgeleri

f.

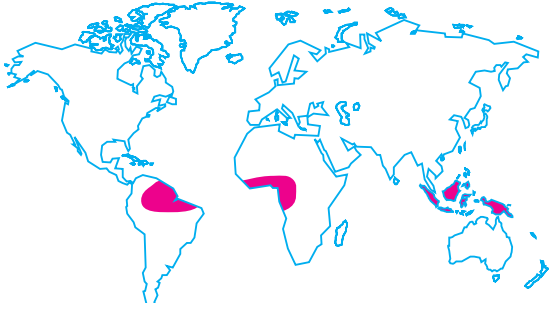
Sık nüfuslu bölgeler

g.

Akdeniz iklim Bölgeleri

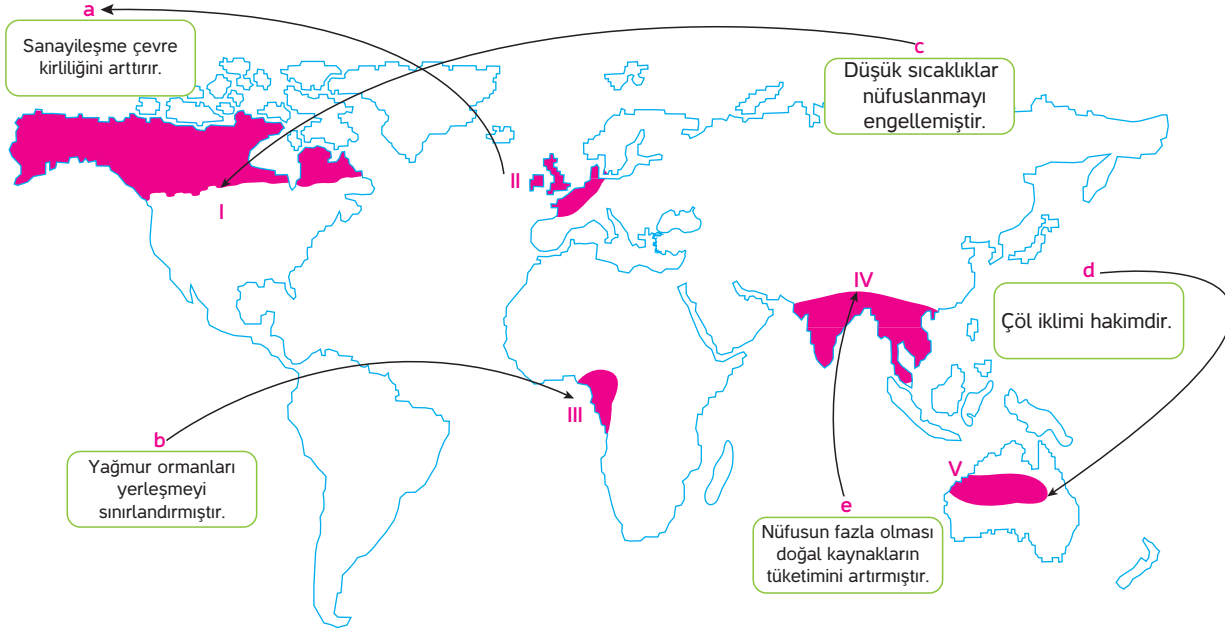
h.

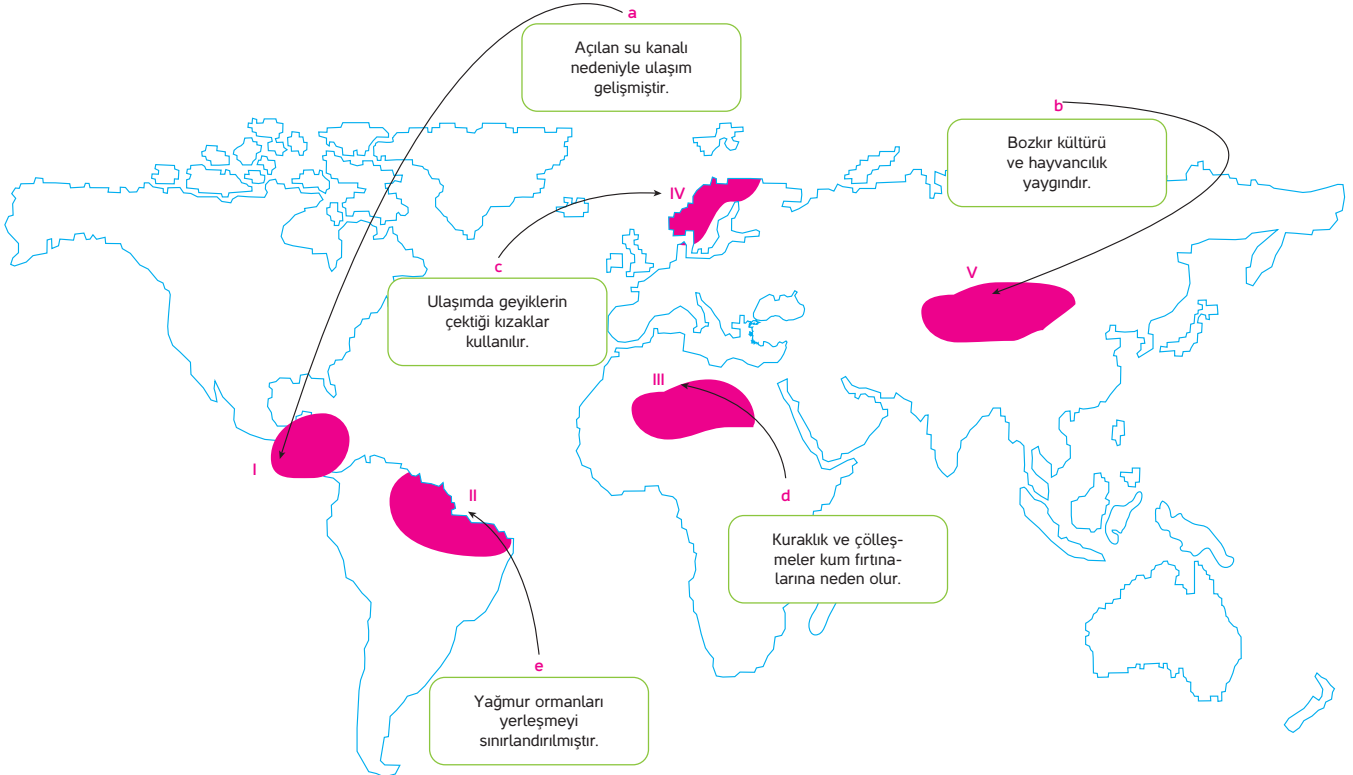
Ekvatorial İklim Bölgeleri

FAZ 20

1. ETKİNLİK 01

2. ETKİNLİK 04

ETKİNLİK CEVAPLAR

3. ETKİNLİK 04

a.

Tarım

b.

Turizm

c.

Enerji

d.

Hayvancılık

e.

Turizm

Uygun kullanım alanı

4. ETKİNLİK 04

Sanayi faaliyetlerinin atmosfer, biyosfer hidrosfer litosfer ve listeler üzerindeki bir olumsuz sonucudur.

5. ETKİNLİK 04

Kuraklaşma
Verimsizleşme
Yer altı sularının fazla kullanılmasıyla oluşan göçükler

6. ETKİNLİK 04

Etkilediği doğal ortam

a.

Hidrosfer

b.

Hidrosfer

c.

Biyosfer

d.

Litosfer

7. ETKİNLİK 04

Aral Gölü

8. ETKİNLİK 04

Manş Tüneli'nin ülkemizdeki Marmaray gibi yer altında olması çevreye zararını en aza indirmiştir.

9. Test 01

1-B	2-D
-----	-----